

РОЗВИТОК МЕТРОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

д.т.н. В.Ю. Камінський, к.т.н. С.Т. Черепков, к.т.н. В.М. Романько

Розглядаються основні напрямки удосконалення метрологічного забезпечення Збройних Сил, що визначені нормативними документами, прийнятими у 1998 році.

11 лютого 1998 р. Верховною Радою України прийнято Закон України "Про метрологію та метрологічну діяльність" (далі - Закон), який набув чинності 13 березня 1998 р. та визначив наступне: завдання державної метрологічної системи; основи відтворення, зберігання та застосування одиниць фізичних величин, здійснення вимірювань; основні вимоги до засобів вимірювальної техніки; розподіл функцій державної та відомчої метрологічних служб; сферу державного метрологічного контролю і нагляду; права та обов'язки осіб державної метрологічної служби; основи акредитації на право проведення державних випробувань, перевірки і калібрування засобів вимірювальної техніки, вимірювань, атестації методик виконання вимірювань.

Відповідно до Закону метрологічну діяльність у сфері оборони виділено в окрему галузь. У зв'язку з цим Кабінет Міністрів України постановою від 17 серпня 1998 р. № 1306 затвердив "Положення про особливості метрологічної діяльності у сфері оборони" (далі - Положення), яке визначає: основні напрямки метрологічної діяльності у сфері оборони; основи забезпечення єдності вимірювань у сфері оборони; розподіл функцій між Держстандартом, Міністерством оборони та іншими центральними органами виконавчої влади, що діють у сфері оборони; основи координації діяльності метрологічних служб Міністерства оборони та інших центральних органів виконавчої влади, що діють у сфері оборони; основні принципи метрологічного контролю і нагляду у Збройних Силах і інших військових формуваннях; основи акредитації військових вимірювальних та метрологічних лабораторій.

Реалізація основних завдань Закону і Положення вимагає розробки пакету документів з організації метрологічного забезпечення, в якому будуть визначені задачі метрологічних служб та задачі метрологічного забезпечення озброєнь і військової техніки на всіх етапах їх життєвого циклу, а також функції управлінь, родів військ і служб з вирішення пи-

тань забезпечення військ (сил) вимірювальною технікою, організацією її правильної експлуатації. До складу цього пакету входитимуть:

- концепція метрологічного забезпечення Збройних Сил України;
- основні напрямки розвитку метрологічного забезпечення Збройних Сил України;
- загальні тактико-технічні вимоги до засобів вимірювальної техніки військового призначення;
- загальні вимоги до розробки та атестації методик вимірювань;
- вимоги до проведення метрологічної атестації повірки та калібрування засобів вимірювальної техніки;
- порядок акредитації вимірювальних та метрологічних лабораторій;
- типи, номенклатура та перелік засобів вимірювальної техніки військового призначення;
- вимоги до періодичності проведення повірки, калібрування та технічного обслуговування засобів вимірювальної техніки військового призначення;
- порядок атестації військових метрологів;
- положення про метрологічну службу МО України;
- положення про метрологічне забезпечення ЗС України;
- керівництво з експлуатації засобів вимірювальної техніки військового призначення;
- положення про введення, закупівлю, сертифікацію засобів вимірювальної техніки військового призначення;
- положення про метрологічний нагляд у Збройних Силах України;
- положення про порядок надання метрологічних послуг стороннім організаціям;
- положення про метрологічну експертизу;
- положення про порядок проведення державних випробувань засобів вимірювальної техніки військового призначення;
- положення про повірочні тавра.

Крім розвитку нормативних основ метрологічного забезпечення, велику увагу приділено удосконаленню науково-технічних основ. При цьому передбачається комплексний підхід, що забезпечує як розвиток військової еталонної база (рис.1), так і удосконалення робочих засобів вимірювальної техніки (рис.2). Реалізація завдань Закону і Положення сприяє якісному розв'язанню проблем метрологічного забезпечення Збройних Сил та дозволить підвищити ефективність використання бойових комплексів, забезпечити мобільну та ефективну систему автоматизованого управління військами, єдність вимірювань та високу вірогідність контролю якісних показників військових систем і засобів вимірювальної техніки військового призначення.

Рис.2. Напрямки розвитку військової еталонної бази

